

den geven – naar de zeer particuliere betrekkingen, die de kroonprins gedurende zijn veeljarig verblijf in Noord-Brabant aanknoopte. Daarvan zou Wap de zakelijke kanten ter behartiging hebben gekregen en op zijn discrete toewijding in deze functie moet de duurzame uitkering van een toelage berust hebben, die – alweer volgens Meeter – driehonderd gulden per maand beliep. Hoezeer de mededelingen van een auteur van dit gehalte voortdurend reserve verdienen, pleiten andere aanwijzingen, o.a. de opmerkingen van de degelijke De Bosch Kemper en misschien ook Waps nader te noemen voorgedij over een in zijn gezin opgenomen „onecht” kind, voor de althans wezenlijke juistheid er van.

Van Willem II is herhaaldelijk te verstaan gegeven, dat hij zich bij zijn troonsbestijging genoodzaakt heeft gezien allerlei hem bewezen diensten te belonen met geld en „Eikenkronen”. Ook Wap verwierf deze onderscheiding, vermoedelijk meer ingesteld ter beloning van diensten, de koning bewezen, dan tot huldiging van prestaties voor land en volk. Indien zulk gunstbetoon tevens de strekking had het stilzwijgen te kopen, heeft Wap zijn koninklijke meester niet teleurgesteld. Wij krijgen uit Waps autobiografie en van allerlei, wat, deels uit zijn eigen koker, deels uit andermans nalatenschap, blijkbaar onbedoeld tot ons gekomen is, de indruk, dat deze woordenrijke Rotterdammer desgewenst kon zwijgen als het graf. Niet onaardig wordt deze trek van zijn persoonlijkheid getypeerd door de aan hem gewijde notitie in het Biografisch Woordenboek van Frederiks en Van den Branden, waarin bij wijze van een doorzichtige insinuatie staat opgemerkt, dat hij „alleen op het stuk van zijn eigen biografie niet mededeelzaam” was ³⁶).

Het moet overigens erkend worden, dat Jan Waps relatie tot Willem II althans enigermate dienstbaar geweest is aan katholieke belangen. Ook zij heeft een soort brug gevormd over de kloof van onwennigheid en wederzijds wantrouwen tussen het katholieke volksdeel en het koninklijk huis. Zeker zou zij minder betekend hebben, als de onevenwichtige prins van Oranje niet kort na de kennismaking met de Bredase leraar een onvergelykelijk belangrijker vriendschap had aangeknoopt met de Tilburgse pastoor Zwijsen, een sterke persoonlijkheid, die aan tact van optreden onwrikbare beginselvastheid paarde. De relatie tot deze man van karakter moet Willem II tot een zegen geworden zijn. Maar het blijkt uit Zwijsens briefwisseling met de Bredase apostolische